

rák, vagy magyar eredetű-e. Az a körülmény, hogy Magyarországon a váltóperben az adós kifogást ferjesztett elő szintén nem akadályozhatja meg azt, hogy az osztrák bíróság e végrehajtás megszüntetési perben a kényszeregyesség alapján előterjesztett végrehajtás megszüntetése iránti kérelemnek helyt ne adjon.

A döntést érdemben feltétlenül helyesnek tartom. A Polgári Jogban megjelent cikkemben is arra az álláspontra helyezkedtem, hogy adott esetben az Ausztriában létrejött kényszeregyesség esetén a magyar bíróság részéről jövő végrehajtás iránti megkeresés a végrehajtási jogsegély tárgyában rendelkező törvénynek 11. cikke alapján is mellőzhető, mert itt oly igényekről van szó, amelyek közrendi okokból nem érvényesíthetők.

Azon kérdés tekintetében, hogy Magyarországon hasonló esetben a bíróság mennyiben hozhat hasonló döntést, utalni kívánnék arra, hogy nálunk egy speciális jogszabály minden kétséget kizáróvá teszi a magyar bíróságnak ily esetben való döntési jogosultságát. A 6340/1927. M. E. sz. rendelet 7. §-a ugyanis olyképp intézkedik, hogy az egyesség megkötése előtt hozott ítélet alapján elrendelt vagy foganatosított végrehajtás korlátozása tekintetében úgy a végrehajtást elrendelő, mint azt foganatosító, valamint a kényszeregyességi eljárásban eljáró, vagy eljáró bíróság is meghozhatja a korlátozás tekintetében a döntést és pedig úgy hivatalból, mint bármely érdekelt fél kérelmére. Az osztrák legfelső bíróság döntésének megfelelő határozat meghozatalának lehetőségét nálunk speciális jogszabály is alátámasztja.

Dr. György Ernő

Amikor az osztrák ítéletnek nagyobb a hatálya, nálunk, mint Ausztriában. A hitelező osztrák ítélet alapján végrehajtást kért adósának Magyarországon lévő ingatlanára, amit a magyar bíróság el is rendelt. Erre adós, aki ellen a végrehajtás foganatosítása előtt néhány nappal Ausztriában kényszeregyességi eljárás indult, kifogással élt a végrehajtás elrendelése ellen az 1914: XLII. t.-c.-ben iktatott magyar-osztrák végrehajtási jogsegélyegyezmény 14. cikk 5. pontja alapján figyelemmel arra, hogy a kért végrehajtás alapjául szolgáló ítélet végrehajthatóságáról felfüggesztődött azon hely (t. i. Ausztria) törvénye szerint, ahol az ítélet kelt. A Kúria a végrehajtást szenvedő kifogását elutasította (4796/1930.), és pedig azzal az indoklással, hogy Magyarországon az osztrák kényszeregyességi eljárás az egészben fennálló viszonyosság hijján nem hatályos, az osztrák

kényszeregyességi eljárást nem létezőnek kell tekinteni és a végrehajtás arra tekintet nélkül elrendelendő.

Ezen elvi állásfoglalás az adott helyzetben következményeiben azt jelenti, hogy az osztrák ítéletnek Magyarországon erősebb a hatálya, mint ott, ahol hozták.

Nézetem szerint azonban a Kúria állásfoglalása nem helytálló. Nem felel meg a döntés mindenekelőtt a dolgok egyszerű — hogy úgy mondjam — jogmentes elképzelésének, mert vizsás, hogy osztrák ítéletnek Magyarországon nagyobb legyen a hatálya, érvényességi kihatása, mint saját hazájában, de nem felel meg a vonatkozó jogszabályok dogmatikai elemzéséből nyert dedukciónak sem. Mert:

Az a jogtétel, hogy Ausztriával szemben a kényszeregyességi eljárás tekintetében nincs viszonyosság, következményeiben azt jelenti, hogy az Ausztriában folyó kényszeregyességi eljárást nálunk a telekkönyvben, cégjegyzékben, nem jegyezzük fel, itteni ítélet alapján a végrehajtási eljárás folytatható az osztrák kényszeregyességi eljárásra tekintet nélkül, az osztrák kényszeregyességi eljárás belföldi követelést nem redukálja kvótára, stb. — egyszerűen az ott folyó kényszeregyességi eljárást nemlétezőnek kell tekinteni. Igen ám, de a magyar-osztrák végrehajtási jogsegélyegyezmény 14. cikkének 5. pontja e vonatkozásában nem azt rendeli, hogy a mi törvényeink szemszögéből nézzük az osztrák kényszeregyességi eljárás joghatásait, hanem azon hely törvényeinek szemüvegén keresztül, ahol az ítélet kelt, vagyis az osztrák jog szerint. Ha tehát az osztrák kényszeregyességi eljárásnak az a hatálya, hogy a követelés végrehajtását felfüggeszti, és ennek hatálya alá eső osztrák ítélet alapján kívánja itt a hitelező a végrehajtást folytatni; ezen a ponton érvényesülni engedi a külföldi (osztrák) ítélet hatályváltozását. Eszerint pedig a végrehajtási eljárás helyesen felfüggesztendő lett volna, közömbös lévén e részben: van-e egyébként viszonyosság Magyarországnak és Ausztria között a kényszeregyességi eljárás joghatásainak elismerése tekintetében.

A felhozott törvényhelyen keresztül a nálunk kért végrehajtási eljárásban nemcsak az osztrák kényszeregyességi eljárás, hanem pld. egy általános ausztriai moratórium is éppúgy érvényesülhet korlátolólág, és annak hivatkozásait épp úgy figyelembe kell venni az osztrák alapítélettel szemben, mint akár ha perújítás változtatná meg annak tartalmát.

Hogy csak ez lehet a helyes megoldás, legjobban bizonyítja, hogy nem is tehetne az ellen semmit a magyar bíróság, ha az osztrák bíróság végrehajtási meg-

keresését a végrehajtás foganatosítása előtt visszavonja, vagy megváltoztatja. A végrehajtás felfüggesztésével szemben csak azt teheti a végrehajtató, hogy magyar határozatot eszközöl ki adósa ellen. Ezt azután nem érinti az osztrák kényszeregyességi eljárás.

Dr. Balla Ignác

Elkésett-e az 1929. április 2-án beadott valorizációs kereset? A kérdés köztudomás szerint azért merült fel, mert a törvényben provideált határidő, 1929. március 31-én, husvét vasárnapján fejeződött be, április 1-e husvét hétfő volt, tehát a legközelebbi köznap április 2-ára esett. A Kúria (P. IV. 7059/1929, Hitelj. Dt. 1930. 91.) megállapítja az elkéssettséget azzal az indokolással, hogy jogvesztő záros határidőről lévén szó, az befejeződött tekintet nélkül arra, vajjon utolsó napja köznap volt-e vagy sem.

Magának az ítéletben eldöntött kérdésnek már irodalma van: Schuster a Magyar Törvénykezés 1929. évi folyamában a Kúria mostani álláspontjával ellenkezőleg, Pajor pedig a Jogtud. Közlönyben megjelent cikkében az idézett ítélettel egyező álláspontot foglal el. Igen nagy az az anyag is, amelyet analogia juris alapján hozhatunk fel a Kúria ítélete mellett vagy ellene.

Eljárási jogunk általános szabálya, hogy az ünnepnappal (értve ez alatt rövidség okából a vasárnapot és a nemzeti ünnepet is) végződő határidők (a — perjogi értelemben véve — nem zárosak is) a legközelebbi köznap elteltéig odázódnak el. Igy: Pp. 449. §. ut. bek., Bp. 11. §. ut. bek., közadókezelési rendelet 113. §. (4.) bek. 1929: XXX. tc. 53. §. (2.) bek., 1896:XXVI. tc. 94. §., illetékszabályok 125. §. Az adófizetés határideje is kitolódik (közadókezelési rend. 29. §. (1.) bek.) általában mindenemű, a vagyonátruházási illetéktörvény szerint jelentős határidő (1920:XXXIV. tc. 56. §. (4.) bek.). Ugyancsak meghosszabbodik a nemzetközi védjegylajstromozás szempontjából jelentős hat havi határidő (1929: XVIII. tc-el bekebelezett I. egyezmény 4. cikk c) pont 3. bekezdés.)

Már másként áll a helyzet a tisztán anyagi jogi határidőkkel. Igy a Kt. 328. és 329. §-ai disztingválnak: az ünnepre eső határnap kitolódik, az ünnepel végződő határidő nem. A magánjogi törvénykönyv javaslatának 1093. §-a liberálisabb: úgy határnap, mint határidő a legközelebbi köznapon fejeződik be. Magánjogi ügylettel kitűzött határidő végnapjára nézve a gyakorlat ellentétes (a meghosszabodás mellett: P. V. 256/1922., Magán-